

Om stiftelsen CRUX

CRUX er en landsomfattende ideell og diakonal stiftelse med rundt 600 ansatte og 150 frivillige. CRUX er en av de større ideelle leverandørene innen barnevernsinstitusjoner. I tillegg drifter stiftelsen spesialiserte fosterhjem, hjelpetiltak, institusjoner innen rus- og avhengighetsbehandling (TSB) og psykisk helsevern, samt oppfølgingsentre for mennesker utenfor samfunns- og arbeidsliv.

Oppfølgingsentrene i CRUX bidrar med oppfølging både før, under og etter soning. Dette er rusfrie arenaer med aktiviteter og arbeidstrening for mennesker på vei bort fra rus og kriminalitet, hvor mange også har psykiske helseutfordringer. I 2023 var 26 % av innsatsen supplert av frivillige (152 personer).

Våre innspill til statsbudsjettet:

- Post 70 for frivillige organisasjoner er sterkt underfinansiert og har vært det i mange år. Stiftelsen CRUX vil uttrykke sterk bekymring for den foreslåtte reduksjon av post 70 for 2025, inklusive overføringer av 3 millioner til tilsynsråd og 1,9 mill. til effektkontrakter. Statlige midler fra helse- og kriminalomsorgsdepartementet skaper grunnlag for at kommunene velger å gå inn i et spleiselag med CRUX sine oppfølgingsentre om målgruppene, selv om dette ikke er lovpålagte oppgaver. Med kutt fra både stat og kommuner i krise, står vi nå i reell fare for å måtte legge ned sentre. Dermed kan tilbudene til innsatte og løslatte forsvinne. Dette vil innebære store kostnader for målgruppen, kommunene og staten. Vi ber komiteen øke budsjettposten fra 2025.
- Vi støtter at midlene blir fordelt ut fra søknader og tydelige kriterier, samt at det legges vekt på kontinuitet.
- Vi støtter forslaget om å utvide bruk av lenkesoning for ungdommer og for voksne i varetekt. Disse personer vil ha behov for et aktivitetstilbud for at soningen skal bli konstruktiv. CRUX bidrar gjerne, men det må følge med friske midler.

Oppfølgingsentrene er en god samfunnsinvestering

I 2023 hadde våre oppfølgingsentre 874 deltakere, hvorav 354 var nye. Sommeren 2024 gjennomførte vi en brukerundersøkelse ved de åtte oppfølgingsentrene i stiftelsen CRUX (174 svar). Hele 89% opplever at kontakten med sentrene har vært positiv for deres psykiske helse.

- 91% svarer at sentrene har vært til støtte når det gjelder å ha meningsfulle aktiviteter i hverdagen. 43% svarer at de har fått arbeidserfaring.
- 78% av de som oppgir å ha utfordringer med kriminalitet, svarer at kontakten med sentrene har vært positiv for å unngå eller redusere kriminalitet.

- 94% av de som oppgir å ha utfordringer med rus, svarer at kontakten med sentrene har vært positiv for å redusere eller mestre rusproblemene.
- 81% svarer at støtten har hjulpet dem til å delta i andre positive aktiviteter utenfor senteret. 24% sier de har fått støtte til å begynne på skole etter utdanning, og 24% til å få kontakt med arbeidsgivere (57% svarer at arbeid og skole ikke er aktuelt for dem).

På spørsmål om «Hva er du særlig fornøyd med» uttrykker eksempelvis to deltakere:

“At jeg får jobbe og får erfaring. At jeg får hjelp til kontakt med NAV og arbeidsgivere. Jeg får alltid hjelp når jeg trenger det. Et godt sted å komme til.”

“Man blir møtt med så mye omsorg og man får veldig god hjelp til å takle livet etter soning. CRUX Kalfarhuset har gjort at jeg klarer meg så bra som jeg gjør i dagliglivet etter mange år i fengsel. De har vært uunnværlige i min situasjon”.

Med større midler kan vi hjelpe flere

I fjor mottok stiftelsen CRUX kr. 1.745.000,- i tilskudd over Kap 430, post 70. Tilskuddet ble fordelt til våre åtte oppfølgingsentre i Steinkjer, Tromsø, Bergen, Os, Skien, Hokksund, Hamar og Sandnes.

I 2023 hjalp sentrene et betydelig antall deltakere innen kriminalomsorgens virkeområde. 71 personer hadde kontakt med våre sentre som del av soningen, gjennom EK, ND, samfunnsstraff, permisjoner, frigang og prøveløslatelse. Vi var på 203 besøk hos innsatte i fengsler. Mellom 80 – 100 personer søkte vår støtte etter soning. I Bergen har vi egne aktiviteter for domfelte kvinner.

Vi kan hjelpe flere av de mange innsatte med store sammensatte problemer, om vi får økt tilskudd.

I 2023 fikk 874 personer individuell oppfølging ved våre sentre. Med stor grad av brukermedvirkning jobbes det metodisk med å skape god sammenheng i deltakernes livssituasjon innen områdene: nettverk/familie, bolig, økonomi, helse og arbeid/aktivitet. Parallelt med individuell oppfølging, deltar domfelte i en lang rekke arbeidsrettede og nettverksbyggende aktiviteter ved våre sentre. Vår metode er kunnskapsbasert og resulterer ofte i vellykket tilbakeføring og færre tilbakefall.

Noen av aktivitetene ved sentrene inkluderer både voksne og barn som er pårørende. Senteret i Bergen arrangerer også ferieturer for domfelte med pårørende, inkludert deres barn. Totalt registrerte vi 192 kontaktpunkter med pårørende i 2023 - de fleste med foreldre og partnere.

Vi ber Justiskomiteen øke post 70 for å gi flere innsatte en reell sjanse for å lykkes med tilbakeføring.

Med vennlig hilsen

Ruth Ingrid Ulstein Bøe, direktør for Mestring og fellesskap i stiftelsen CRUX
Gitte Svennevig, fagrådgiver for Mestring og fellesskap i stiftelsen CRUX

